

Tervetuloa mukaan opintojakson Erityisped. tietoperusta (5op) aloitukseen

- Opintojakso on **avoinna** 6.6. - 30.10.2022
- **itsenäisesti tehtävä verkkokurssi**, johon sisältyy **kaksi webinaaria**:
 - aloituswebinaari 10.6.2022 klo 10- tai 11.8.2022 klo 15
 - koontiwebinaari 23.8 klo 15-17 tai 5.10 klo 15-17

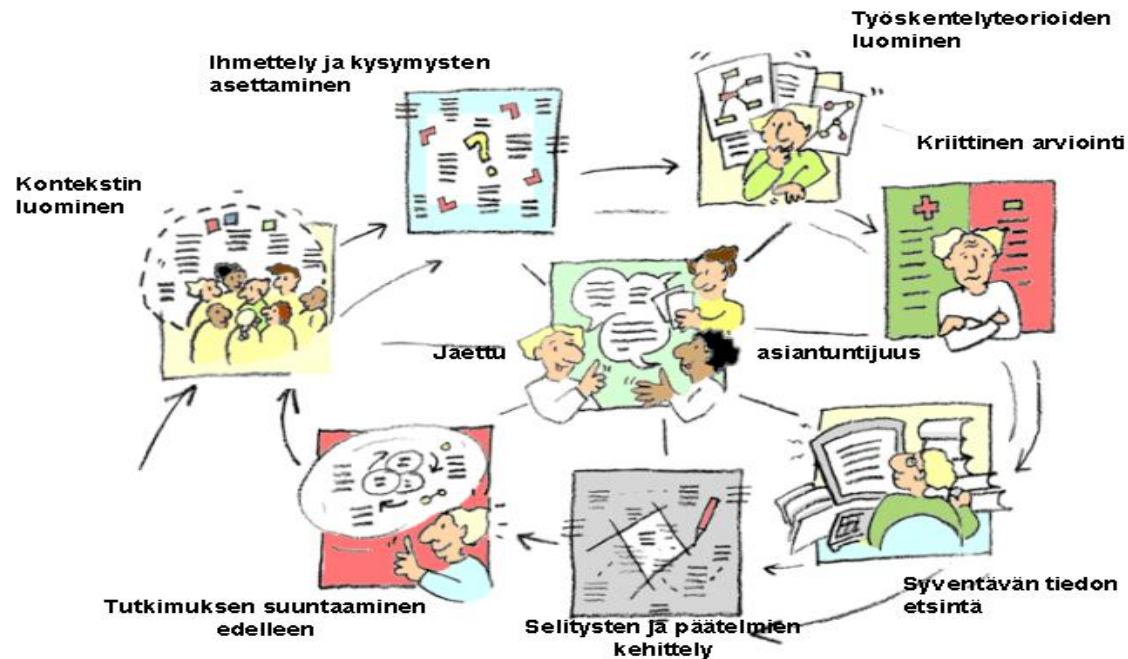
Silmäile aloituswebinaariin Hermanforsin artikkeli Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa.

[https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/116804/erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y](https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/116804/erilaisuuden_diskurssit_erityispedagogisessa_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y)
(outlook.com)

- Tutkija esittää vastauksena asettamaansa tutkimustehtävään neljä kategoriaa.
- Mieti alustavasti joka kategoriaan konkreettinen esimerkki - mitä kategoriassa kuvattu diskurssi tarkoittaa ja/tai miten se näkyy (jos näkyy) ammatillisen koulutuksen erityisen tuen asioiden yhteydessä.

Tutkittu tieto + kokemus = soveltavaa tiedon käyttöä, tiedon aktiivista konstruointia

Tutkiva oppiminen (pedagoginen malli)

- pyrkimyksenä on ymmärtää tarkasteltavia ilmiöitä ja/tai ratkaista monimutkaisia ongelmia.
- Tietoa rakennetaan yhteisössä
- oppiminen spiraalimaisen prosessina, case/ongelmat aitoja
- ratkaisut perustellaan

Moodlen työtilaan...

Tavoitteet, sisällöt, tehtävät, koonti ja arviointi

Opintojaksolla perehdyt erityiskasvatuksen perustaan ja käsitteistöön sekä erityispedagogiikan alalla tehtävään tutkimukseen ja tutkimustiedon soveltavaan käyttöön.

Opintojakson osiot:

Erityispedagogiikka tieteenalana

2. Erityispedagogiikan alan tutkimus

3. Erityiskasvatus elämänkulun eri vaiheissa

Osiot aineistoinen ja tehtävineen ohjaavat sinua

- selvittämään ja pohtimaan erityiskasvatuksen filosofista taustaa ja eettisiä periaatteita
- perehtymään erityiskasvatuksen käytäntöön, erityisopetukseen ja erityiseen tukeen, moninaisissa ympäristöissä
- tutustumaan erityispedagogiikan tiedonmuodostukseen
- pohtimaan omaa suhdetta erityiseen
- tarkastelemaan inklusion tilaa ja kehitysvaihetta työyhteisössä

Mitä tehdä ja miten edetä?

Erityispedagogiikka tieteenalana

- Aineistot
- Tehtäväosuus
 - Kertaa käsitteitä ja inklusiivisen koulun tsekkauslista
 - **Tehtävä 1.** Pohdi materiaalin avulla työyhteisösi saavutettavuutta ja inklusiivista toimintaa. Mikä toimii ja mitä vielä tulisi kehittää?

Erityispedagogiikan alan tutkimus

- Aineistot ja oma valintainen tutkimus
- Tehtäväosuus
 - **Tehtävä 2.** Perehdy valitsemaasi tutkimukseen ja kirjoita sen perusteella teksti, josta selviää.....

Erityiskasvatus elämäntulon eri vaiheissa

- Tallenteet (3)
- Tehtäväosuus
 - **Tehtävä 3.** Pohdi tallenteiden perusteella näkökulmaa erityisyydestä. Kirjoita keskustelupalstalle. Lue ja kommentoi toisten palauttamia kirjoituksia.

Erityispedagoginen tietoperusta 5 op

”Opettajan asiantuntijuutta ei voi hankkia vain lukemalla kirjoja. Sitä ei voi myöskään hankkia lukematta.”

Kirjallisuus:

perusteokset: Moberg, S., Hautamäki, J., Kivirauma, J., Lahtinen, U., Savolainen, H. & Vehmas, S. 2019. Erityispedagogiikan perusteet. Uudistettu 4. painos. Jyväskylä. PS-kustannus.

Ahonen, T., Aro, M., Aro, T., Lerkkänen, M-K., Siiskonen, T. 2019. Oppimisen vaikeudet. Niilo Mäki Instituutti.

Muu suositeltava aineisto on ilmoitettu aihekohtaisesti osioiden sisällä.

Tehtävä 1.

- saavutettavuus ja inklusiivinen toiminta työyhteisössäni?

Tehtävä 2.

- Perehtyminen erityispedagogiikan alan tutkimukseen

Tehtävä 3.

- Tallenteiden kuvaama näkökulma erityisyyteen ja tukeen?

Valmista n.5 min esitys/puheenvuoro tehtävässä 2. tarkastelemasi tutkimuksesta ja sen tulosten sovellettavuudesta työhösi ammatillisena erityisopettajana.

Tehtävä 2. ”selitysosio”

Erityispedagogiikan alan tutkimus

- Aineistot ja oma valintainen tutkimus
- Tehtäväosuus
 - **Tehtävä 2**. Perehdy valitsemaasi tutkimukseen ja kirjoita sen perusteella teksti, josta selviää.....

Silmäile aloituswebinaariin Hermanforsin artikkeli Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa.

[https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/116804/erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa 2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y \(outlook.com\)](https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/116804/erilaisuuden_diskurssit_erityispedagogisessa_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y (outlook.com))

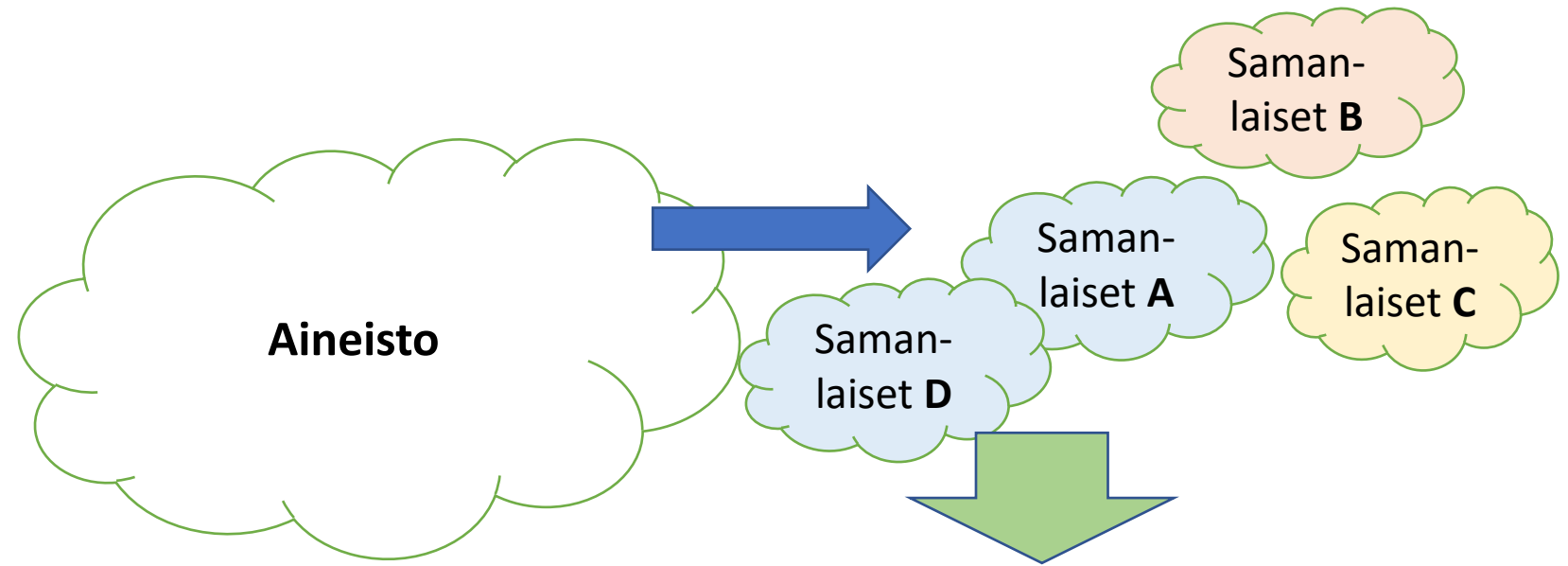
- Tutkija esittää vastauksena asettamaansa tutkimustehtävään neljä kategoriaa.
- Mieti alustavasti joka kategoriaan konkreettinen esimerkki - mitä kategoriassa kuvauttu diskurssi tarkoittaa ja/tai miten se näkyy (jos näkyy) ammatillisen koulutuksen erityisen tuen asioiden yhteydessä.

Tutkimusasetelmaa

Hermanfors 2017

- Diskurssianalyttinen tutkimus kasvattajan ja kasvatettavan väliseen vuorovaikutukseen keskeisesti vaikuttavasta erilaisuuden tulkinnasta. Aineisto kirjoitelmat (N = 87).
- Taustateoreettinen lähtökohta erityispedagogisen tiedon ohella sosiaalisen vammaistutkimuksen, feministisen ja kulttuurintutkimuksen sekä kriittisen teorian näkökulmia.
- Aineistosta rakentui neljä diskurssia: ylyksilöllistävä, yleistävä, sosiaalistava ja toiseuttava.
- Hermanfors, K. 2017. Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa. KASVATUS 48 (2), 110-127

Taustataria, tutkimustehtävä,
aiemmat tutkimukset,
Aineisto, analyysi, tulosten
muodostaminen, tulosten
tulkinta, pohdinta

	A	B	C	D
"Samat"	AAAAAA	BBBBBB	CC	DDD
Taustateorian kautta yhteinen nimittäjä				

Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa

Hermanfors, K 2017

Onko erityisyys yksilön ominaisuutena erilaisuutta? Ja mitä siitä seuraa toimintaan, vuorovaikutukseen,..?

	Yliyksilöllistävä–toiseuttava-diskurssi	Yliyksilöllistävä–yleistävä-diskurssi	Yleistävä–sosiaalistava-diskurssi	Sosiaalistava–toiseuttava-diskurssi
Kategoriat	vaativa kohdattava, vammaisuus, pelottava, ennakkoluuloisuus sekä kielteisyys	tiedon tarve, yksilöllisyys, persoonasta riippuva määrittely, oma henkilökohtainen erilaisuus sekä kristillinen näkemys	erilaisuus yhteiskunnallisena ilmiönä, rikkautena, kaikkien erilaisuutena, tasa-arvoisuutena, moninaisuutena ja samanlaisuutena.	Erilaisuuden vertaaminen normaalista poikkeamiseen kuvastaa modernin yhteiskunnan ihmishanteen normalistamista, keskiarvoista ihmisyyttä Kuvastaa myös koululaitoksen tehtävää normaalin ja poikkeavan jaottelussa, heijastuu oppilaiden negatiivisena leimautumisena.

Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa

Hermanfors, K 2017

Onko erityisyys yksilön ominaisuutena erilaisuutta? Ja mitä siitä seuraa toimintaan, vuorovaikutukseen,..?

	Yliyksilöllistävä–toiseuttava-diskurssi	Yliyksilöllistävä–yleistävä-diskurssi	Yleistävä–sosiaalistava-diskurssi	Sosiaalistava–toiseuttava-diskurssi
Tulkinta	Edustavat sekä kulttuurissa vallitsevia näkemyksiä erilaisuudesta että toistuvasti kuvattua kasvattajien totuttua ajattelutapaa erilaisuuden ongelmallisuuden ja erityiskasvatuksen eristävien käytäntöjen seuraamuksia	Kuvastaa länsimaista liberaalin humanismin mukaista ajattelua ihmisten yksilöllisyydestä jota on korostettu koko 1900-luvun ajan suomalaisen koulujärjestelmän opetussuunnitelmissa	erilaisuuden dialoginen määrittäminen yksilön ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa kulttuurisine, normatiivisine ja retorisine ulottuvuuksineen. Yliyksilöllistämisen vastadiskurssi erilaisuuden julistaminen esim. erityiskasvatuksen vaihtoehtoisena diskurssina.	yleinen toiseuttamisen tuottamisen näkökulma, jossa on luotu ero itsen ja toisen välille. Erilaisuus määrittää implisiittisesti normaalin, sisältää normaalista poikkeavuutta koskevien erilaisuuden kategorisointien lisäksi negatiivista leimautumista

Esim.

Esim.

Selkivuori Leena Jamk/aokk 8.6.2022

Esim.

Esim.

Tutkijan pohdintaa: ”Diskursseissa erilaisuudennäkyväksi tekeminen/tuottaminen näyttäytyy kaksijakoisena”

- hallitsevaa kulttuurista tietovarantoa sekä erityispedagogiikkaan ja sen käytäntöihin sisältyvää kategorisointia tukevana ihmisten yksilöllisenä ominaisuutena

- suhteellisuutta ja ihmisten monimuotoisuutta rakentavana, postmodernistisena sosiaalisena ja kulttuurisena moninaisuutena

Mihin tätä tietoa voidaan käyttää? Mitä tiedosta seuraa?
Tarvitaanko jotain lisätietoa?

Yliyksilöllistävä–toiseuttava-diskurssi

Hermanfors Kaisu. (2017). Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa. KASVATUS 48 (2), 110-127

Kategoriat:

- vaativa kohdattava, vammaisuus, pelottava, ennakkoluuloisuus sekä kielteisyys
- edustavat sekä kulttuurissa vallitsevia näkemyksiä erilaisuudesta että kasvatuskonteksteissa toistuvasti kuvattua kasvattajien totuttua ajattelutapaa
- erilaisuuden ongelmallisuuden ja erityiskasvatuksen eristävien käytäntöjen seuraamuksia

Yliyksilöllistävä–yleistävä-diskurssi

Hermanfors Kaisu. (2017). Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa. KASVATUS 48 (2), 110-127

Kategoriat:

- tiedon tarve, yksilöllisyys, persoonasta riippuva määrittely, oma henkilökohtainen erilaisuus sekä kristillinen näkemys
- kuvastaa länsimaista liberaalin humanismin mukaista ajattelua ihmisten yksilöllisyydestä jota on korostettu koko 1900-luvun ajan suomalaisen koulujärjestelmän opetussuunnitelmissa.

Mietola ym. 2005; Suurpää 2002; Young 1990; Riitaoja 2013

Kiitos ja Hyvää kesää!

jamk

Yleistävä–sosiaalistava-diskurssi

Hermanfors Kaisu. (2017). Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa. KASVATUS 48 (2), 110-127

Kategoriat:

- erilaisuus yhteiskunnallisena ilmiönä, rikkautena, kaikkien erilaisuutena, tasa-arvoisuutena, moninaisuutena ja samanlaisuutena.
- erilaisuuden dialoginen määrittäminen yksilön ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa kulttuurisine, normatiivisine ja retorisine ulottuvuuksineen (Suurpää 2002).
- yliyksilöllistämisen vastadiskurssi
- erilaisuuden juhlistaminen esim. erityiskasvatuksen vaihtoehtoisena diskurssina.

Sosiaalistava–toiseuttava-diskurssi

Hermanfors Kaisu. (2017). Erilaisuuden diskurssit erityispedagogisessa kontekstissa. KASVATUS 48 (2), 110-127

- Erilaisuuden vertaaminen normaalista poikkeamiseen kuvastaa modernin yhteiskunnan ihmishanteen normalistamista, keskiarvoista ihmisyyttä
- Kuvastaa myös koululaitoksen tehtävää normaalin ja poikkeavan jaottelussa, mikä osaltaan heijastuu oppilaiden negatiivisena leimautumisena.
- yleinen toiseuttamisen tuottamisen näkökulma, jossa on luotu ero itsen ja toisen välille.
- erilaisuus määrittää implisiittisesti normaalin
- sisältää normaalista poikkeavuutta koskevien erilaisuuden kategorisointien lisäksi negatiivista leimautumista

Diskursseissa erilaisuuden tuottaminen näyttäytyy kaksijakoisena

- yhtäältä hallitsevaa kulttuurista tietovarantoa sekä erityispedagogiikkaan ja sen käytäntöihin sisältyvää kategorisointia tukevana essentiaalisena ihmisten yksilöllisenä ominaisuutena
- toisaalta lähes yhtä vahvasti suhteellisuutta ja ihmisten monimuotoisuutta rakentavana, postmodernistisena sosiaalisena ja kulttuurisena moninaisuutena